

TOCH IN DE HEMEL

Eenakter

door

JAN TOL

en

ASTRID DE HAAN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.

(Grimas Theatergrime verkoop)

Tel: 072 - 5 11 24 07

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **TOCH IN DE HEMEL** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **JAN TOL en ASTRID DE HAAN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2002 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **5** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Monica

Mark

Het Geweten

Doodgraver

Bezoekster

Ambtenaar

De man

De vrouw

Stem 1

Stem 2

Stem van het hart

Het is heel goed mogelijk de Doodgraver en de Bezoekster ook de rollen van De man, De vrouw en de Stemmen te laten spelen.

DECOR:

Het achterste gedeelte van het toneel is over de gehele lengte voorzien van een zwart of donkerblauw doek. (afhankelijk van wat er op het toneel aanwezig is) Aan de zijkanten hangen twee of drie potten van dezelfde kleuren als het achterdoek, om de verschillende opgangen mogelijk te maken. Op het voorste gedeelte in het midden, staat een grote tafel met daarover een zwart laken, links en rechts achter de tafel staan twee grote kandelaars met kaarsen. Links en rechts van het toneel staan minimaal drie stoelen. Voor de tafel, op de grond of op een laag tafeltje, ligt een bloemstuk. Links achter het midden staat op een verhoging een stoel, die op een troon lijkt, waar vanaf scène 2 "Het Geweten" plaats neemt en gedurende de rest van het spel blijft zitten. *(soms in de "vrieshouding" en uit het licht)*

SCÈNE 1

Bij aanvang van het spel liggen Monica (links) en Mark op hun rug op de tafel onder het zwarte laken. Nog niet te zien is, dat zij beiden hetzelfde gewaad dragen. Hun voeten, die gericht zijn naar het publiek steken onder het zwarte laken uit en zijn voorzien van een label, waarop allerlei gegevens over hen zelf. De kaarsen achter de tafel branden en we horen de muziek van The Killing Fields van Mike Oldfield, welke steeds luider klinkt. Na enige tijd komt de doodgraver met een uitgestreken gezicht op met een bezoeker (het type, dat altijd en overal commentaar op heeft), zij komen op van links. De muziek stopt abrupt. De bezoeker kijkt in het rond, zonder naar de tafel te kijken.

DOODGRAVER: Zoals ik u al zei, mevrouw, er heerst hier een doodse stilte.

BEZOEKSTER: Ik vind het hier maar doodeng, meneer.

DOODGRAVER: Ja, de dood is hier duidelijk voelbaar, mevrouw.

BEZOEKSTER: *(huivert en loopt door. Terwijl ze nog steeds in het rond kijkt, raakt haar hand de voet van Monica aan, even heeft ze niets door, kijkt dan naar de voet en laat deze verschrikt los en springt opzij)* Ik schrik me dood! *(ze kijkt nu naar de tafel en telt)* Het zijn vier voeten! *(dan tot de doodgraver)* Zijn die twee echt, of...?

DOODGRAVER: Wat bedoelt u, mevrouw?

BEZOEKSTER: *(wijst naar de tafel)* Zijn zij echt dood, of heeft u hier demonstratiepoppen neergelegd voor deze rondleiding? *(voelt aan Marks voet)* Er zit geen leven meer in.

DOODGRAVER: Nee, mevrouw, als je hier ligt, is het leven er helemaal uit. Deze twee zijn echt. Nou ja, ik bedoel waren eens echt. *(lacht schril)* Aan de dood is niets echt meer. Het betekent alleen maar werk. *(als de bezoeker hem bevreemd aankijkt)* Werk voor mij, mevrouw. Kuiltje graven, kistje dragen met een gezicht alsof het een eigen familielid is, dan kistje in het kuiltje, een hoopje zand er op, nog even droevig kijken om de familie er van te overtuigen hoe ik met ze meeleef en dan zien dat ik ze zo snel mogelijk de deur uitwerk, om de volgende klant te kunnen begraven.

BEZOEKSTER: *(huivert weer, maar ook licht verontwaardigd)* Ik zou doodsangsten uitstaan, als ik door u begraven zou worden! Wat een koude bedoeling allemaal.

DOODGRAVER: *(grijnzend)* U kunt natuurlijk ook kiezen voor crematie, mevrouw. Dat is een stuk warmer. Misschien geïnteresseerd wie deze mensen zijn? *(loopt nu op Mark af en bekijkt de label aan zijn voet)*

Mark Willens, geboren 16 april 1958. Jong nog. Maar ja, koos er zelf voor. Evenals zij. *(kijkt nu op het label van Monica)* Monica Willens, geboren 8 januari 1967. *(loopt weg, keert dan terug, kijkt nog een keer op het label)* Monica Willens? Dat klopt niet! Zij waren niet met elkaar getrouwd. Goed dat ik het nu zie. Anders krijg je weer gedonder met de familie. *(pakt pen uit zijn binnenzak, schrapt de naam door, denkt even na)* Hoe heette ze ook alweer? ... Juist ja. *(schrijft nu andere naam op)* Monica Waard.

BEZOEKSTER: U zei, dat ze er zelf voor hebben gekozen? Voor wat? Om naast elkaar te mogen liggen? Ja, ik kan me voorstellen dat de familie dat niet prettig vindt, als ze niet met elkaar getrouwd waren. *(stijfjes)* Dan hoor je ook niet naast elkaar te liggen, niet levend, maar ook niet dood.

DOODGRAVER: Nee, dat bedoel ik niet. Ze hebben er voor gekozen om er een einde aan te maken. *(als bezoekerster hem vragend aankijkt)* Een einde aan dit leven, mevrouw.

BEZOEKSTER: Hè, jakkas! Ik snap dat nou niet, hè? Er zijn zoveel mooie dingen in het leven om van te houden, om van te genieten. *(trekt het laken over Mark en Monica's voeten)* Met zulke mensen wil ik niets te maken hebben.

DOODGRAVER: *(droog)* Die kans loopt u dus ook niet. Zullen we verder gaan? De afdeling urnen en zerken. *(loopt rechter zijkant af, gevolgd door de bezoekerster, die zich nog even omdraait naar de tafel)*

BEZOEKSTER: Het is een doodzonde, je familie maar doodleuk achter te laten met alle ellende. *(gaat af, direct daarop horen we de muziek van Franz List: Totentanz)*

SCÈNE 2

Als de muziek langzaam wegebt, zien we dat Monica heel langzaam overeind komt. Zij kijkt verbaasd om zich heen, wrijft zich in de ogen en kijkt weer om zich heen, ziet het zwarte laken waar zij onder ligt.

MONICA: *(verwonderd)* Ze hebben me nog niet opgehaald. Hoelang gaat zo iets eigenlijk duren? *(kijkt weer om zich heen, tilt laken iets op en kijkt)* Oh! Jij bent er ook nog steeds. *(glimlacht dan)* Je hebt me ook beloofd dat we samen zouden blijven. *(legt laken weer voorzichtig over Mark heen, zucht)* Nou ja, dan wachten we nog maar even. *(gaat weer onder laken liggen, haar voeten steken weer onder het laken uit. Even valt er een stilte. Dan komt langzaam Mark overeind. Ook hij kijkt verbaasd om zich heen, wrijft zich in de ogen, kijkt weer om zich heen, ziet het zwarte laken waar hij onder ligt)*

MARK: Ze hebben me nog niet opgehaald! *(tilt laken iets op en kijkt)* Oh! Jij bent er ook nog steeds. *(glimlacht dan)* Je hebt me ook beloofd dat je mij zou volgen. *(legt laken weer voorzichtig over Monica heen, zucht)* Nou ja, dan wachten we nog maar even. Laat me dicht tegen je aanliggen. *(gaat weer onder laken liggen, nu echter op zijn buik, zijn voeten steken weer onder het laken uit, één van zijn voeten ligt tussen de voeten van Monica in, even later komt de bezoeker alleen terug)*

BEZOEKSTER: Bah! Wat een doodenge man. Vroeg aan me, of ik me kon voorstellen als as terug te keren in die urn en dan op een mooi plekje op de schoorsteenmantel te worden gezet. Nee, het is maar goed dat ik naar deze opendag ben gekomen. Ik laat me door hem niet begraven of cremen, laat staan afleggen! *(huivert, trekt haar kleding strak om zich heen, loopt voorbij de tafel, stopt plotseling, kijkt naar de voeten, die onder het laken uitkomen)* Zie je nu wel met die ongetrouwde stellen? Zelfs als ze dood zijn, liggen ze nog met elkaar te rotzooien! *(Monica en Mark schieten hardop in de lach, de bezoeker schrikt en rent rechtsaf het toneel af. Het gelach van Monica en Mark verstomd, langzaam komen beiden overeind en kijken elkaar verwonderd aan. Even valt er een stilte)*

MONICA: Mark?

MARK: Monica?

MONICA: Zijn we als dezelfde personen teruggekeerd op aarde?

MARK: *(krabt zich op zijn hoofd)* Ik vraag me af, of we wel dood zijn geweest.

MONICA: Maar we hadden het toch allemaal goed geregeld? Jij hebt ons uit laten schrijven uit het gemeenteregister.

MARK: Dat heb ik ook. En jij hebt ons aangemeld bij het uitvaartcentrum.

MONICA: Ja. Ze lieten me deze plek zelfs nog zien. “Als het zover is, dan zien we u hier wel verschijnen”, zeiden ze, “we houden deze plek voor u beiden gereserveerd.” *(kijkt om zich heen)* De kandelaars staan er zoals beloofd, de kaarsen zouden branden zolang we hier lagen, één boeketje bloemen zou er voor ons liggen en aan iedere zijde een stoel, voor die enkeling die nog afscheid van ons wilde nemen. Waarom is er dan verder niets gebeurd? Zijn we nu dood of niet?

MARK: Ik weet het echt niet. Ik ben nog nooit eerder dood geweest. Tenminste, niet dat ik weet.

MONICA: Je komt nooit als dezelfde persoon terug als je opnieuw incarneert. Hoelang liggen we hier nu?

MARK: *(kijkt op zijn pols)* Geen idee. Mijn horloge heb ik aan mijn beste vriend nagelaten. *(even valt er een stilte)* Zouden we soms zelf initiatieven moeten nemen? Wacht even. *(doet het laken van zich af, stapt van tafel af en kijkt naar de plek waar hij zat)* Dit klopt niet. Ik hoor er zelf uit te stappen en mijn lichaam hoort te blijven liggen. Sta jij eens op.

MONICA: *(komt nu ook onder het laken vandaan en stapt van de tafel en kijkt ook naar de plek waar zij zat)* Mijn lichaam blijft ook niet achter! *(ze kijken elkaar verwonderd aan, dan horen ze dat er iemand aankomt lopen, het is de doodgraver)* Vlug! Weer op de tafel. *(voordat de doodgraver van links opkomt, liggen ze onder het zwarte kleed, met hun voeten er onderuit)*

DOODGRAVER: *(doorlopend naar rechts, even stoppend en kijkend naar de tafel)* Die liggen er nog netjes bij. De familie kan komen kijken. *(rechtsaf. Even daarna komen Monica en Mark voorzichtig met hun hoofden boven de tafel, ze kijken elkaar aan en glimlachen. De labels die aan hun voeten zitten, verwijderen ze)*

MONICA: Je hoort het, we liggen er netjes bij. Laten we verder gaan.

MARK: *(iets verbaasd)* Waarmee verder gaan?

MONICA: Hallo, Mark! Wat hebben we nu afgesproken?

MARK: *(denkt na, na even)* ...We zouden een nieuw leven beginnen?

MONICA: Ja!...We zouden leren te leven... echt te leven...te leven met jou... *(Monica gaat nu staan en reikt Mark haar hand)* Kom...Kom. We hebben al zoveel tijd verloren laten gaan.

MARK: *(na enige aarzeling pakt hij Monica's hand en gaat ook staan)* Ja, laten we eindelijk leven, MONICA. Laten wij op zoek gaan naar het echte leven. *(hun gezichten gaan langzaam naar elkaar toe, het eindigt in een tedere kus. Dan tilt Mark Monica op en neemt haar mee naar linksachter. Als ze het gaasdoek bijna zijn genaderd, gaat de spot achter het doek snel aan, gericht op “Het Geweten.”)*

HET GEWETEN: Stop! *(Mark stopt abrupt)* Waar zijn wij naar op zoek?

MARK: Wij? Wij gaan een nieuw leven tegemoet. Een leven, waarin je echt kunt leven.

MONICA: Een leven vol met liefde, een leven zonder haat, een leven zonder verdriet.

HET GEWETEN: *(met zachte stem)* Da's mooi... Dat is heel mooi... *(dan plotseling fel)* Mooi niet dus! *(Mark schrikt van haar woorden en zet Monica snel neer)* Jullie denken het aardse zo maar te kunnen verruilen voor iets nieuws? *(als het stil blijft)* Je stapt naar het gemeentehuis, je regelt iets met een uitvaartcentrum, je stuurt kaarten naar vriend en vijand en hup(!), je start een nieuw leven? En nu verwachten jullie dat ik je hier met open armen ontvang? *(lacht met een schril geluid)*

MONICA: Wij hebben toch ook het recht om te leven?

HET GEWETEN: *(smalend)* Het recht! Wie geeft jullie het recht dat te denken? Recht krijg je niet, recht moet je verdienen! Ga eerst maar eens die puinhoop opruimen, die je achter hebt gelaten.

MARK: Die willen we juist achter ons laten. We willen de kans krijgen te leven zoals we dat voor ogen hebben. De liefde, de rust, waar we zo naar verlangen.

HET GEWETEN: Rust! Jullie zullen nooit de rust krijgen, waar jullie naar verlangen, als je niet eerst afmaakt waar je ooit aan bent begonnen. Het verleden zal je altijd achtervolgen... altijd. Wel eens van de wet van Karma gehoord? *(dan met zachte stem)* Ga terug naar het begin... Kijk waar je steken hebt laten vallen... waar je in de steek bent gelaten... waar je steken hebt uitgedeeld... waar je steken hebt gekregen... maar vooral... ga terug naar jezelf... Begin bij het begin, begin bij jezelf... ieder voor zich... Pas dan zal je de rust krijgen, waar je zo naar verlangt, waar je heel misschien recht op hebt.

MONICA: *(zuchtend)* Moeten we die weg wéér terug? Die weg hebben we al zo vaak bewandeld. We weten wie ons pijn hebben gedaan, we hebben al genoeg geleden.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto